

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวิรุฬห์ แสงเทียน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๘

วันที่ ๒๑ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง { ประธานวุฒิสภา ผู้ร้อง
นายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ที่ ๑
พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม คำชี้แจงและเอกสารของบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บันทึกถ้อยคำของพยานบุคคล คำแถลงการณ์ปิดคดีของคู่กรณีและเอกสารประกอบแล้ว เห็นว่า คดีมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัย จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง

ประเด็นวินิจฉัย

ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องทั้งสองสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) หรือไม่

ความเห็น

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๗๐ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๘ คณะรัฐมนตรี มาตรา ๑๖๐ บัญญัติว่า “รัฐมนตรีต้อง ... (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ (๕) ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ...” และ

มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ ... (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖๐ ...”

เห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะกำหนดบทบัญญัติว่าด้วยจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน เนื่องจากรัฐมนตรีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของรัฐหรืออำนาจทางการเมืองซึ่งมีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และชีวิตของปัจเจกชน ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต้องได้รับความไว้วางใจอย่างสูงจากประชาชน และในฐานะที่เป็นบุคคลสาธารณะต้องถูกตรวจสอบทั้งในเรื่องส่วนตัวและคุณสมบัติในการปฏิบัติหน้าที่ทุกแง่มุมตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งด้วย รัฐธรรมนูญยังปรากฏเจตนารมณ์ตามคำปรารภว่า มีการวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวดเด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ จึงบัญญัติคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพิ่มเติมจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ในลักษณะที่มีความเข้มงวดมากกว่าบุคคลที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันชี้ให้เห็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสูงกว่าบุคคลที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเพื่อเป็นการวางมาตรฐานหรือยกระดับคุณสมบัติของรัฐมนตรีให้สูงขึ้น

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ร่วมกันเสนอเรื่องขอให้ตรวจสอบกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อมีมติให้การกระทำความผิดทางอาญาอื่นเป็นคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นการแทรกแซงหรือครอบงำหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยใช้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นเครื่องมือแทรกแซงกระบวนการตรวจสอบการเลือกสมาชิกวุฒิสภา อันเป็นการกั่นกั้นกีดกัน ข่มขู่ และครอบงำสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ขัดต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจและฝ่าฝืนหลักนิติธรรม ถือได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสองมีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) เนื่องจากไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์และฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ นอกจากนี้ เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๔ (๑) (๔) (๕) ข้อ ๕ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) ข้อ ๖ (๑) (๒) (๕) ข้อ ๗ (๒) (๓) (๕)
ข้อ ๘ (๒) (๕) ข้อ ๙ (๑) ข้อ ๑๐ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) และ (๙)

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรอง
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ และได้รับ
มอบหมายและมอบอำนาจในการกำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรีในกระทรวงยุติธรรมและ
ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการแทนนายกรัฐมนตรีในคณะกรรมการคดีพิเศษ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๓๑๓/๒๕๖๗ และที่ ๓๑๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นประธาน
กรรมการคดีพิเศษและผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรมตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นรองประธานกรรมการคดีพิเศษ
โดยตำแหน่งตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕ เมื่อมีราชกิจจานุเบกษา
ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งมี
ประกาศลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ กำหนดวันเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอในวันที่ ๙
มิถุนายน ๒๕๖๗ วันเลือกระดับจังหวัดในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ และวันเลือกระดับประเทศใน
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ภายหลังจากการเลือกสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าวมีผู้สมัครจำนวนมากร้องคัดค้าน
ผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมถึงมีการร้องขอความเป็นธรรมต่อหน่วยงาน
ของรัฐหลายหน่วยงานรวมถึงกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยปรากฏว่าพลตำรวจตรี
อนุชา จารยะพันธุ์ ยื่นคำร้องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกรณีการเลือกสมาชิก
วุฒิสภาจังหวัดปทุมธานี ตามหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน
๒๕๖๗ ต่อมาสำนักงานรัฐมนตรี กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ ส่งเรื่องดังกล่าวให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง นายภัทรพงศ์ ศุภักษร ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงอธิบดี
กรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบกรณีพบพยานหลักฐานในการเลือกสมาชิก
วุฒิสภาและพิจารณารับเป็นคดีพิเศษ และนายทินกร จิตต์ไพบูลย์ ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗
กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒ ฉบับ ถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของ
ผู้สมัครและกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่อาจมีกรณีผิดกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
มีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ขอรับการสนับสนุนบุคลากรจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ
เพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในการสืบสวน ไต่สวน ดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และ
กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ และฉบับลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม
๒๕๖๗ แจ้งรายชื่อบุคลากรเพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในการสืบสวน ไต่สวนดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือก

สมาชิกวุฒิสภา โดยวันที่ ๙ และ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗ มีผู้ร้องเรียนต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอให้ตรวจสอบเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและรับเป็นคดีพิเศษ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕๕/๒๕๖๗ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐ ๑๐ คน เป็นเจ้าพนักงานสืบสวนไต่สวนคดีดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งที่ ๑๗๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ และ มาตรา ๔๒ จำนวน ๑๐ คน ประกอบไปด้วยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน ๓ คน และส่วนที่เหลือเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยสนับสนุนและรวบรวมข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลหรือพฤติการณ์การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือจะมีผลให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภามิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และคำสั่งที่ ๑๗๔๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและประสานการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนไต่สวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดังกล่าวร่วมเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและสนับสนุนการประสานงานการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานแก่คณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน ส่วนกลาง ตามที่คณะกรรมการสืบสวนและไต่สวนได้ร้องขอผ่านประธานอนุกรรมการกองกิจการอำนวยความยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบันทึกข้อความ ฉบับลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗ เสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ สรุปได้ว่า พิจารณาคำร้องของผู้ร้องเรียนแล้ว เห็นว่า พฤติการณ์ดังกล่าวอาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ ประกอบมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๖ และอาจเข้าลักษณะมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) (ข) (ง) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามประกาศ กคพ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอและเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบ กคพ. ว่าด้วยการสืบสวนคดีความผิดทางอาญาเพื่อเสนอ กคพ. มีมติให้เป็นคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้มีข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพียงพอที่จะพิจารณาในการเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีอาญาใดเป็นคดีพิเศษและเป็นการอำนวยความยุติธรรม เห็นควรขออนุมัติให้กองกิจการอำนวยความยุติธรรมดำเนินการสืบสวนตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๓/๑ วรรคสอง และเห็นควรแต่งตั้งคณะพนักงานสืบสวน ตามระเบียบ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ ว่าด้วยการบริหารงานคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อ ๒๐ วรรคหนึ่ง (๓) เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและประสานการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนไต่สวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ประชุมกำหนดแนวทางการแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยอนุกรรมการในส่วนของกรมสอบสวนคดีพิเศษได้แจ้งต่อคณะอนุกรรมการฯ ว่ามีผู้ยื่นเรื่องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อให้ตรวจสอบการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่มีกระบวนการหรือพฤติการณ์ที่มีได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม อันอาจเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ และประมวลกฎหมายอาญา จำนวน ๓ คำร้อง ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๗ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้อนุมัติให้กองกิจการอำนวยความยุติธรรมทำการสืบสวนกรณีการร้องเรียนการกระทำความผิดดังกล่าวตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๓/๑ วรรคสอง เพื่อให้มีข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพียงพอในการเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้คดีอาญาใดเป็นคดีพิเศษ และได้ลงนามในคำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ ๙๔๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๗ แต่งตั้งคณะพนักงานสืบสวน เลขสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ และอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบถึงการอนุมัติให้มีการสืบสวนกรณีดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทราบตามนัยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ สรุปว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาเกี่ยวกับกรณีกรมสอบสวนคดีพิเศษรับเรื่องไว้สืบสวนว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ หรือไม่ประการใด จึงขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับคำร้องแต่ละคำร้องที่กรมสอบสวนคดีพิเศษรับไว้ดำเนินการ รวมทั้งขอทราบว่าได้ดำเนินการอยู่ในขั้นตอนใดแล้ว และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ถึงประธานกรรมการการเลือกตั้ง สรุปว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษขอแจ้งข้อมูลรายละเอียดคำร้องขอความเป็นธรรม ทั้ง ๓ กรณี ซึ่งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะพนักงานสืบสวน ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๓/๑ วรรคสอง เป็นเรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ และอยู่ระหว่างการสืบสวน โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษได้สืบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานแล้วเห็นว่า มีการกระทำที่อาจเข้าข่ายการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ (ความผิดฐานอั้งยี่) และความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษประสงค์ที่จะรับดำเนินการสอบสวนในส่วนที่พบ การกระทำผิดทางอาญาไว้ดำเนินการ เนื่องจากกลุ่มขบวนการมีการวางแผนลับซับซ้อนกระทำการ อุกอาจมิได้เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ยังไม่ได้พิสูจน์ทราบอีกจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้วิธีการรวบรวมหลักฐานเป็นพิเศษ ซึ่งกรมสอบสวนคดีพิเศษมีความพร้อมด้านบุคลากร และ เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีที่จะใช้ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ทราบเครือข่ายและองค์การของ กลุ่มขบวนการทั้งหมด พยานสำคัญอาจจำเป็นต้องเข้าสู่กระบวนการให้ความคุ้มครองพยาน ประกอบกับ การกระทำผิดทางอาญาดังกล่าวกระทำต่อบทกฎหมายอื่นนอกจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงควรให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้รับผิดชอบในการ สอบสวนดำเนินคดีอาญาตามความผิดที่พบดังกล่าว หากคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแล้ว มีความเห็นประการใดขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งยืนยันมายังกรมสอบสวนคดีพิเศษว่ามีความผิด ทางอาญาใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะรับไว้ดำเนินการสอบสวนเอง และความผิดทางอาญาใดที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประสงค์จะให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน หรือคณะกรรมการ การเลือกตั้งจะรับดำเนินการสอบสวนเองในการกระทำความผิดทางอาญาทุกข้อกล่าวหาและทุกฉบับกฎหมาย เพื่อกรมสอบสวนคดีพิเศษจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ พลตำรวจโท คำรบ ปัญญาแก้ว และคณะ มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ร้องทุกข์กล่าวโทษ ให้ดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายโดยกล่าวหาว่ามีผู้กระทำความผิดไม่เฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) เท่านั้น แต่ยัง อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และมาตรา ๑๑๖ (๓) ทำให้การเลือก สมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ขอให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินคดีต่อ กลุ่มขบวนการดังกล่าวตามลักษณะความผิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ และขอให้รับเรื่องนี้ไว้ สอบสวนเป็นคดีพิเศษต่อไป และเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหนังสือถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ สรุปรว่า เนื่องจากเรื่องดังกล่าวไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมสอบสวน คดีพิเศษได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้วหรือไม่ จึงยังไม่ได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ คณะกรรมการคดีพิเศษมีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ กำหนดระเบียบวาระการประชุมเรื่องเพื่อพิจารณาที่ ๔.๓ การพิจารณาเพื่อมีมติให้คดีความผิดทางอาญาอื่นเป็นคดีพิเศษ

ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ (เรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗) กรณีร้องขอให้ตรวจสอบกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยกองกิจการอำนวยความยุติธรรม ในฐานะเจ้าของเรื่องเสนอฐานความผิดที่เกี่ยวข้องว่า พฤติการณ์มีมูลเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และมาตรา ๑๑๖ ความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ และความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และเลขานุการคณะพนักงานสืบสวนเลขสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ ได้นำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวนให้ที่ประชุมทราบ โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและอภิปรายในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในการสอบสวนคดีอาญาแล้วมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ถอนเรื่องดังกล่าวกลับไปพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกลั่นกรอง และหลังจากที่คณะกรรมการกลั่นกรอง พิจารณามีมติแล้วให้นำเรื่องกลับมาเสนอให้คณะกรรมการคดีพิเศษพิจารณาอีกครั้ง โดยในการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษในคราวถัดไปให้เชิญผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมาร่วมชี้แจงต่อคณะกรรมการคดีพิเศษด้วย เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้ง ทारीในประเด็นว่าตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเคยแจ้งกรมสอบสวนคดีพิเศษว่า กรณีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้วหรือไม่ จึงยังไม่ได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ นั้น ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาดระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นว่า การดำเนินคดีอาญาคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยคดีพิเศษ คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง มีความทับซ้อนและเกี่ยวข้องกันในประเด็นเรื่องอำนาจการสอบสวนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับอันอาจจะส่งผลกระทบต่อระบบการอำนวยความยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรมและเพื่อประโยชน์ในการประสานงานหาแนวทางในการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงขอให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเข้าร่วมประชุมหรือมอบหมายบุคคลที่มีหน้าที่และอำนาจที่จะให้ความเห็นทางด้านกฎหมายในประเด็นดังกล่าวมาให้ข้อมูลและความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ สรุปว่าเรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ กรณีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่มีกระบวนการหรือพฤติการณ์ที่ไม่ได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และมาตรา ๑๑๖ (๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น และเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (ฟอกเงิน) และมาตรา ๙ (สมคบกันฟอกเงิน) ซึ่งเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ การกระทำความผิดทางอาญาดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระ และกระทำผิดต่อกฎหมายหลายฉบับ มีลักษณะของการกระทำความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน ลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม มีการแบ่งแยกหน้าที่กันทำ โดยส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ และยังพบว่าอาจมีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน จึงมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นควรเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษมีมติให้รับคดีความผิดอาญากรณีดังกล่าวเป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) และมีมติให้มีพนักงานอัยการหรืออัยการทหารแล้วแต่กรณีเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามมาตรา ๓๒ รวมทั้งมีการเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่ากรณีการกระทำความผิดฐานสมคบกันฟอกเงินและร่วมกันฟอกเงิน อันเนื่องมาจากความผิดมูลฐานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง (๑) นั้น ในชั้นสืบสวนมีเพียงพยานบุคคลให้การว่ามีการนำเงินมาใช้ในการกระทำความผิดประมาณสิบล้านถึงห้าสิบล้านบาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐาน แต่ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นนอกจากพยานบุคคลดังกล่าวที่จะให้เห็นข้อเท็จจริงเป็นที่ประจักษ์ว่า มูลค่าความเสียหายที่แท้จริงเป็นจำนวนเงินเท่าใด กรณีจึงเป็นข้อสงสัยว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดในครั้งนี้มีมูลค่าตั้งแต่สามสิบล้านบาท อันเข้ารายละเอียดลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ เห็นควรเสนออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการคดีพิเศษเป็น ผู้วินิจฉัยหรือชี้ขาดไปในคราวเดียวกัน เพื่อกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาของคณะอนุกรม การต่อไปเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ ถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตอบข้อหารือที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ สรุปว่า การโอนเรื่องหรือส่งสำนวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นเพียงหน่วยงานธุรการทำหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงให้ครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนเสนอความเห็นให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา ส่วนการดำเนินคดีตามความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งกรณีมีการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองไว้ชัดเจนแล้ว เมื่อมีคำร้องคัดค้านและความปรากฏต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการสอบสวนและไต่สวนโดยพลันและได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ส่วนหน่วยงานอื่นของรัฐมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนคดีที่เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือคดีเกี่ยวเนื่องตามกฎหมายอื่นหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานนั้นตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ คณะกรรมการคดีพิเศษมีการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ โดยก่อนเริ่มประชุมฝ่ายเลขานุการฯ ขอแก้ไขข้อที่เสนอในระเบียบวาระการประชุมเรื่องดังกล่าว จากเดิมซึ่งกรณีร้องขอให้ตรวจสอบกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นกรณีการสมคบกันในความผิดฐานฟอกเงินของบุคคลหรือคณะบุคคลที่กระทำความผิดเป็นอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเนื้อหาในการพิจารณาเป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ เสนอเช่นเดิม โดยที่ประชุมรับทราบตามที่เสนอ และกรมสอบสวนคดีพิเศษได้นำผลการพิจารณาและข้อเสนอของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ ในเรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ เสนอต่อที่ประชุม พนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่รับผิดชอบ ได้แก่ ร้อยตำรวจเอก สุรวุฒิ รั้งไสย นายเอกรินทร์ ดอนดง และนายระวี อักษรศิริ เสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อสงสัยในประเด็นความผิดฐานฟอกเงิน เนื่องจากตามประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตาม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดรายละเอียดของลักษณะความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอันเป็นความผิดในลำดับที่ (๑๖) ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งความผิดมูลฐานมิใช่ความผิดอาญาที่อยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษแต่จะเป็นคดีพิเศษได้หากคดีความผิดมูลฐานที่เป็นคดีอาญาอื่นนั้นมีมูลอันน่าเชื่อว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่มีมูลค่าตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป โดยมีพยานบุคคลกล่าวอ้างว่ามีเงินที่นำมาใช้ในการกระทำความผิดรวมแล้วประมาณสี่ร้อยล้านบาท สอดคล้องกับคำให้การของพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ว่ามีการใช้เงินสำหรับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาอันเป็นความผิดมูลฐานอั้งยี่เป็นเงินมากกว่าสามร้อยล้านบาท และที่ประชุมมีมติด้วยเสียงข้างมากจำนวน ๑๑ เสียง

ต่อ ๔ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง เห็นชอบให้ชี้ขาดตามมาตรา ๒๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าเรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ เป็นการกระทำความผิดอันมีลักษณะตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว ภายหลังจากประชุมดังกล่าว กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ดำเนินการตามมติของที่ประชุมโดยการรับเรื่องไว้เป็นคดีพิเศษที่ ๒๔/๒๕๖๘ โดยอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษได้อนุมัติให้กรณีดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดตามบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตาม มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ พร้อมทั้งมีคำสั่งกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ ๓๒๐/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๘ และกรมสอบสวนคดีพิเศษมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๘๒๔/๐๘๔๕ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘ กราบเรียนอัยการสูงสุด ขอให้มอบหมายพนักงานอัยการเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๒ ประกอบกับข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในคดีพิเศษระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง แจ้งการรับคดีพิเศษที่ ๒๔/๒๕๖๘ พร้อมกับรายละเอียดของพยานหลักฐานเป็นสำเนาโพยฮั้ว สว. ระดับประเทศ จำนวน ๒ ชุด สรุปว่า คณะกรรมการคดีพิเศษในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ พิจารณากรณีเรื่องสืบสวนที่ ๑๕๑/๒๕๖๗ มีมติเสียงข้างมากเห็นว่าเรื่องดังกล่าวได้ปรากฏข้อเท็จจริงของการกระทำความผิดฐานฟอกเงินโดยกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของคณะบุคคลที่กระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย อันมีมูลเชื่อได้ว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่มีมูลค่าตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นคดีพิเศษตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบกับประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยความผิดมูลฐานของความผิดฟอกเงินคือพฤติการณ์ของการกระทำความผิดฐานอั้งยี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๐๙ และความผิดอาญาอื่น รวมตลอดถึงความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ การดำเนินคดีฐานฟอกเงินที่กรมสอบสวนคดีพิเศษกำลังพิจารณาอยู่นั้นสามารถดำเนินการแยกต่างหากจากความผิดมูลฐานได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการดำเนินคดีอาญาในความผิด

มูลฐานหรือมีคำพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดมูลฐานเสียก่อน ภายใต้หน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงขอแจ้งการรับเรื่องดังกล่าวมายังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ และมาตรา ๔๙ ซึ่งเป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อไป เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๘ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒๖/๒๕๖๘ สั่งให้ดำเนินการไต่สวนกรณีได้รับแจ้งหรือรับทราบข้อมูลเบาะแสจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามหนังสือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ฉบับลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗ กรณีแจ้งการรับเรื่องไว้สืบสวน ฉบับลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ กรณีแจ้งความคืบหน้าผลการสืบสวน และฉบับลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘ กรณีแจ้งการรับเรื่องไว้สอบสวนเป็นคดีพิเศษที่ ๒๔/๒๕๖๘ ว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภามิได้ เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวน และการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๓๐ (๒) และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๒ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมสอบสวนคดีพิเศษร่วมกับพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน คณะที่ ๒๖ เพื่อดำเนินการไต่สวนเรื่องดังกล่าว จึงมีคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๑๐๖/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ และคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑๑๐๗/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนและไต่สวน เพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘ ประกอบด้วยพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน ๓ ราย และเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๘ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๒/๑ ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๔ ราย

พิจารณาแล้วเห็นว่า ด้วยเหตุที่จริยธรรมเป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หลักเกณฑ์ หรือมาตรฐานความประพฤติในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม ชอบธรรม และเป็นที่ยอมรับในสังคม และเป็นเรื่องของสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำซึ่งเป็นสำนึกความรับผิดชอบส่วนบุคคลของแต่ละคนที่อยู่ในบทบาท ฐานะ หรือตำแหน่งต่าง ๆ จะยึดถือปฏิบัติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) จึงกำหนดกรอบจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีไว้ว่า ต้อง “มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์” และต้อง “ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” โดยคำว่า “มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่

ประจักษ์” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) นั้น คำว่า “ซื่อสัตย์” หมายความว่า ประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง ส่วนคำว่า “สุจริต” หมายความว่า ความประพฤติชอบ โดยความซื่อสัตย์สุจริต นี้ เป็นคุณธรรมสำคัญขั้นพื้นฐานของบุคคลทั่วไป และเป็นส่วนหนึ่งของการยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยเหตุนี้รัฐมนตรีจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นซึ่งรวมถึงต่อตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีด้วย ทั้งจะต้องแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนด้วยว่าตนปฏิบัติเช่นนั้นอย่างเคร่งครัดและครบถ้วน เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งอันจะนำมาซึ่งความไว้วางใจของประชาชน โดยมาตรา ๑๖๐ (๔) นี้ เป็นความซื่อสัตย์สุจริตในภาพรวมทั่วไปของบุคคลที่ปรากฏต่อสังคม หลักการนี้มิใช่เพียงการเรียกร้องให้ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมีคุณธรรมตามความเห็นของตนเองเท่านั้น หากแต่ยังหมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่งต้องสามารถแสดงออกถึงความสุจริตอย่างเปิดเผย โปร่งใส และเป็นที่ยอมรับต่อสาธารณะ โดยมีลักษณะ “เป็นที่ประจักษ์” อันบ่งบอกว่าต้องมีการรับรู้และปรากฏชัดเจนในสังคม โดยใช้หลักการตีความจากพฤติกรรมว่ามีข้อเท็จจริงที่มีน้ำหนักและชัดเจนเพียงพอที่จะบ่งชี้ถึงเจตนาไม่สุจริต หรือพฤติการณ์บิดเบือนผลประโยชน์ของชาติหรือไม่ ในการพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ต้องพิจารณาในบริบทของความได้สัดส่วนและความจำเป็นในการป้องกันมิให้ผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียเข้ามาใช้อำนาจในกิจการของรัฐ แม้พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตจะเป็นหลักคุณธรรมพื้นฐานที่บุคคลทั่วไปพึงยึดมั่นไม่ว่าบุคคลนั้นจะอยู่ในสถานะในสังคมระดับใด เมื่อยังเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่ใช้อำนาจต่อสาธารณะ ยิ่งเป็นคุณธรรมที่สังคมเรียกร้องให้ต้องยึดถือ แต่เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งที่ใช้อำนาจรัฐอยู่ภายใต้ลักษณะเฉพาะของภารกิจหน้าที่ที่แตกต่างกัน การตีความกฎหมายจะอาศัยอำนาจเพียงถ้อยคำที่เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น ย่อมไม่เหมาะสม แต่ต้องพิจารณาประกอบกับบริบทอันเป็นปกติของการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นอีกด้วย ส่วนกรณีที่ต้อง “ไม่มีพฤติกรรมอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๕) นั้น เป็นกรณีเฉพาะเจาะจงที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระร่วมกันกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ทั้งนี้ มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวต้องครอบคลุมถึงการรักษาเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ และต้องระบุให้ชัดแจ้งด้วยว่า การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมใดมีลักษณะร้ายแรง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รับฟังความคิดเห็นของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี ประกอบด้วย

และเมื่อประกาศใช้บังคับแล้วให้ใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีด้วย แต่ไม่ห้ามสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรีที่จะกำหนดจริยธรรมเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา” และมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ วรรคสอง กำหนดว่า “มาตรฐานทางจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับแก่ ... คณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๙ วรรคสอง ด้วย” โดยหมวด ๑ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์ ข้อ ๕ กำหนดว่า “ต้องยึดมั่นและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ข้อ ๖ กำหนดว่า “ต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน” ข้อ ๗ กำหนดว่า “ต้องถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน” ข้อ ๘ กำหนดว่า “ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือมีพฤติการณ์ที่รู้เห็นหรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” สำหรับหมวด ๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ข้อ ๑๑ กำหนดว่า “ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม” ข้อ ๑๒ กำหนดว่า “ยึดมั่นหลักนิติธรรม และประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีของประชาชน” ข้อ ๑๓ กำหนดว่า “ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นอิสระ เป็นกลาง และปราศจากอคติโดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแห่งสถานการณ์” ข้อ ๑๔ กำหนดว่า “รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งเคารพต่อมติของที่ประชุมฝ่ายข้างมาก และเหตุผลของทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด” ข้อ ๑๖ กำหนดว่า “ไม่ให้คำปรึกษาแก่บุคคลภายนอก หรือแสดงความคิดเห็น หรือข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรมแก่การปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กร” ข้อ ๑๗ กำหนดว่า “ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง” หมวด ๓ จริยธรรมทั่วไป ข้อ ๒๑ กำหนดว่า “ปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถ และยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ และปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม”

ข้อ ๒๕ กำหนดว่า “รักษาความลับของทางราชการตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของราชการ”

ข้อ ๒๖ กำหนดว่า “ปฏิบัติ กำกับดูแลหรือบังคับบัญชาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และระบบคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม” หมวด ๔ การฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในหมวด ๑ ให้ถือว่า มีลักษณะร้ายแรง” วรรคสอง กำหนดว่า “การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในหมวด ๒ และหมวด ๓ จะถือว่า มีลักษณะร้ายแรงหรือไม่ ให้พิจารณาถึงพฤติกรรมการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เจตนาและความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ นั้น” สำหรับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกสมาชิกวุฒิสภานั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่จำเป็นหรือที่เห็นสมควร และเมื่อผลการสืบสวนหรือไต่สวนหรือเมื่อพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกสมาชิกวุฒิสภา มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และสั่งให้ดำเนินการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วย และหากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำการตามที่มีการสืบสวนหรือไต่สวนให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้กระทำการดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ กำหนดให้เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องการกระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองไว้พิจารณา และคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการสมควรที่คณะกรรมการจะดำเนินการเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนนั้นโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำผิดนั้นมาให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีเช่นนี้ให้หน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองมาให้คณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว นอกจากนี้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗

กำหนดให้ผู้ใดจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด ทำการแนะนำตัวด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้บุคคลอื่นเข้าใจผิดในคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถ หรือชื่อเสียงเกียรติคุณของผู้สมัครใด เพื่อจูงใจให้ผู้อื่นสมัครเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา หรือถอนการสมัคร หรือกระทำการใด ๆ อันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะเลือกหรือได้รับเลือก หรือเพื่อจูงใจให้ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี โดยความผิดกรณีจัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด ให้ถือเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ ส่วนกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นส่วนราชการระดับกรม มีภารกิจ การดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกัน การปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนคดีพิเศษที่ต้องดำเนินการสืบสวนและสอบสวนโดยใช้วิธีการพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษซึ่งมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายยังดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการคดีพิเศษ หรือเรียกโดยย่อว่า “กคพ.” เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๕ ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบสองคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนเก้าคน ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกฎหมาย และมีอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับและสนับสนุนการดำเนินการด้านคดีพิเศษตามที่กำหนดในมาตรา ๑๐ ทั้งนี้ กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสอบสวนคดีความผิดอาญาที่มีลักษณะเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. คดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจอนุมัติรับเป็นคดีพิเศษ ประกอบไปด้วยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของ กคพ. (ปัจจุบันมีคดีความผิดตามกฎหมายจำนวน ๔๕ ฉบับ) คดีความผิดทางอาญาดังกล่าวต้องมีลักษณะตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) กล่าวคือ เป็นคดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อน จำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวม

พยานหลักฐานเป็นพิเศษ คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือเป็นคดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา อีกทั้งต้องมีรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดตามที่ กคพ. กำหนด ปัจจุบันคือประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ ตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังกล่าว ข้อ ๗ กำหนดรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่า คือ คดีความผิดที่มีบทกำหนดโทษตามมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่มีความผิดมูลฐานเป็นคดีพิเศษซึ่งอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ หรือคดีความผิดมูลฐานที่เป็นคดีอาญาอื่นที่มีมูลน่าเชื่อว่ามีทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่มีมูลค่าตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป และ ๒. คดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งเป็นคดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจากคดีความผิดทางอาญาตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ โดยปัจจุบัน กคพ. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรอง เพื่อพิจารณารับคดีพิเศษ ตามประกาศ กคพ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอและเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยว่าการกระทำความผิดใดเป็นคดีพิเศษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ให้ กคพ. เป็นผู้ชี้ขาดตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๑ วรรคห้า

เห็นควรแยกพิจารณาประเด็นวินิจฉัยผู้ถูกร้องทั้งสองไปแต่ละรายดังนี้ ในส่วนของผู้ถูกร้องที่ ๑ เห็นว่า การร้องเรียนและการดำเนินการของกรมสอบสวนคดีพิเศษ เริ่มจากพลตำรวจตรี อนุชา จารยะพันธุ์ มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงสำนักงาน

รัฐมนตรี กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ ส่งเรื่องดังกล่าวให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบข้อเท็จจริง จากนั้นนายภัทรพงศ์ ศุภักษร ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบกรณีพยานหลักฐานในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและพิจารณาปรับเป็นคดีพิเศษ และนายทินกร จิตต์ไพบูลย์ ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๒ ฉบับ ถึงอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครและกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่อาจมีกรณีผิดกฎหมาย แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับมอบหมายและมอบอำนาจในการกำกับการบริหารราชการแทนนายกรัฐมนตรีโดยให้เป็นประธานกรรมการคดีพิเศษ โดยเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการคดีพิเศษภายหลังการร้องเรียนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเหล่านั้น ในส่วนของอำนาจหน้าที่ประธานกรรมการคดีพิเศษนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ ในฐานะประธานกรรมการคดีพิเศษ ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษเกี่ยวกับคดีนี้คือ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ นั้น จากข้อเท็จจริงตามพยานเอกสาร และคำเบิกความของพยานแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดวันและเวลาในการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ แม้จะได้รับวาระการประชุมเป็นเอกสารประกอบด้วย ก็เป็นเพียงการดำเนินการตามแบบปกติของงานราชการ แต่ฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณา กำหนดเรื่องที่จะเข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษไม่ว่าในครั้งใด โดยการกำหนดระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษเป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นผู้พิจารณา ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงไม่เคยทราบถึงร่างวาระการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษก่อนที่อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษจะเสนอระเบียบวาระการประชุมให้อนุมัติ อีกทั้งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษไม่เคยหารือเกี่ยวกับวาระการประชุมในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ ในฐานะที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ทำหน้าที่ประธานกรรมการคดีพิเศษ ซึ่งข้อเท็จจริงนี้สอดคล้องกับถ้อยคำของพันตำรวจตรี ยุทธนา แพรดำ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษที่เบิกความว่า การเสนอร่างวาระการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษถึงประธานกรรมการคดีพิเศษนั้น กองบริหารคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ จะรวบรวมเรื่องและเสนอขออนุมัติร่างระเบียบวาระการประชุมต่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เมื่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษเห็นชอบ จึงลงนามเสนอขออนุมัติเพื่อให้ประธานกรรมการคดีพิเศษพิจารณากำหนดนัดวัน เวลา และสถานที่ประชุม นอกจากนี้ เอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ กล่าวในที่ประชุมว่า “มีข้อชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ หากไม่มีแล้ว ลำดับต่อไปจะขอให้ที่ประชุมได้อภิปราย เนื่องจากกรณีนี้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสังคมและความเสียหายของสถาบันการเมืองและเป็นเรื่องของข้อกฎหมาย ซึ่งที่ประชุมก็ได้รับรายงานข้อเท็จจริงไปแล้วในหลาย ๆ ด้าน โดยสามารถพิจารณากันได้

อย่างกว้างขวางในประเด็นต่าง ๆ ว่าเข้าองค์ประกอบตามข้อกฎหมายหรือไม่ ข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นว่าในส่วนข้อกฎหมายเป็นเรื่องที่สำคัญมากต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะหากเป็นความผิดแล้วไม่พิจารณาก็อาจจะเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ แต่หากไม่เป็นความผิดแล้วไปดำเนินการลงโทษก็อาจเกิดปัญหาตามมาได้ เพราะฉะนั้นอยากให้กรรมการทุกท่านพิจารณาอย่างรอบคอบ” (เอกสารหมายเลข ศ ๑๘/๗๔) และกล่าวว่า “เนื่องจากเรื่องนี้ กรรมการคดีพิเศษมีความเห็นทางกฎหมายที่แตกต่าง จึงขอให้กรรมการคดีพิเศษทุกท่านได้แสดงความเห็น เพื่อพิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบคอบ” (เอกสารหมายเลข ศ ๑๘/๘๒) นอกจากนี้หากพิจารณาเอกสารข่าวและคลิปวิดีโอตามคำร้องเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘ กรณีที่เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษพร้อมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการส่งหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาแก่สมาชิกวุฒิสภา ก็เป็นเอกสารข่าวและคลิปวิดีโอที่จัดทำขึ้นโดยสำนักข่าวหลายสำนัก ไม่มีข้อความตอนใดในเอกสารข่าวหรือคลิปวิดีโอว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ข่าว ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๑ ชี้แจงและให้ถ้อยคำต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าบุคคลใดจะเป็นผู้แพร่ข่าวหรือข่าวที่ถูกเขียนโดยสื่อมวลชนจะต้องตรงตามความจริงหรือไม่ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่รับทราบและไม่อาจยืนยันได้ เห็นได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานกรรมการคดีพิเศษซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามที่กฎหมายซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความหลากหลาย มีขอบเขตการพิจารณาเฉพาะคดีพิเศษซึ่งเป็นการดำเนินการเฉพาะด้าน มิใช่อำนาจหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับการควบคุมหรือกำกับดูแลกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ข้อเท็จจริงจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ มีพฤติกรรมในลักษณะเป็นการแทรกแซงกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเป็นการดำเนินการอันมีคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเป็นการไม่ซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

สำหรับผู้ถูกร้องที่ ๒ เห็นว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงยุติธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา หรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ กล่าวคือ ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีหน้าที่และอำนาจในการสั่งและปฏิบัติราชการในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ รับผิดชอบการบริหารราชการแผ่นดินและการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการคดีพิเศษ อันเป็นกรรมการโดย

ตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในองค์ประกอบของคณะกรรมการคดีพิเศษ เห็นได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๒ มีทั้งหน้าที่รองประธานกรรมการคดีพิเศษ อันเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามที่กฎหมายซึ่งมีลักษณะการปฏิบัติงานในรูปแบบคณะกรรมการ มีขอบเขตการพิจารณาเฉพาะคดีพิเศษซึ่งเป็นการดำเนินการเฉพาะด้าน และตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งกำกับดูแลกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยมีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดในตำแหน่งของตนเอง มีรูปแบบสายการบังคับบัญชาและลำดับชั้นการบริหารงานอย่างชัดเจน มีขอบเขตการปฏิบัติงานเฉพาะงานในราชการแผ่นดินเท่านั้น ในส่วนของการรับหนังสือที่ยื่นขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของพลตำรวจตรี อนุชา จารยะพันธุ์ ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้รับเรื่องร้องขอความเป็นธรรมมีหน้าที่และอำนาจในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการเพื่อดำเนินการตรวจสอบว่ามีเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ถือเป็นการปฏิบัติราชการโดยปกติและพึงกระทำในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อีกทั้งการประชุมคณะกรรมการคดีพิเศษ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ แม้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดอันแสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีพฤติกรรมที่ชี้ว่า สั่งการ ก้าวก้าวแทรกแซง คณะกรรมการผู้เข้าร่วมประชุม แต่อย่างไรก็ตามเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามวิถีไต่สวนให้สัมภาษณ์ของผู้ถูกร้องที่ ๒ เอกสารหมายเลข ร ๑๐ และหมายเลข ร ๑๔ ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับรายละเอียดของเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษที่ร่วมดำเนินการกับเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง วิธีการดำเนินการและรายละเอียดการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภารายใดว่าไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม โดยให้สัมภาษณ์ว่า “เราแยกส่วนกัน แต่ใช้คณะทำงานชุดเดียวกัน กกต. ก็จะมีดีเอสไอที่เป็นพนักงานสอบสวนไปร่วมในจำนวน ๗ คน มีของกรมสอบสวนคดีพิเศษไป ๓ คน ในส่วนนี้มีระยะเวลาการดำเนินการ ซึ่งในส่วนของ กกต. มีคณะอนุทำแล้วต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ กกต. โดยเอาจากพยานหลักฐานของกรมสอบสวนคดีพิเศษบางส่วน แต่บางส่วนต้องสอบสวนใหม่ ในส่วนของกรมสอบสวนคดีพิเศษจะใช้พนักงานสอบสวนชุดนี้ด้วย” รวมถึงการดำเนินการของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการพิสูจน์พยานหลักฐาน โดยให้สัมภาษณ์ว่า “ส่วนใหญ่จะเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ อีกส่วนหนึ่งเป็นพยานบุคคล” “ดีเอสไอเป็นเรื่องของเอกสารข้อมูลที่ใช้เทคโนโลยี ภาพ เสียง สถานที่อยู่ มีประมาณ ๑๐ รายการ” รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อพิจารณาเกี่ยวกับพยานหลักฐานแต่ละรายการ โดยให้สัมภาษณ์ว่า “รายการที่ ๑ อาจจะเป็นเรื่องบังเอิญได้ รายการที่ ๒ อาจจะไม่บังเอิญ รายการที่ ๓ เป็นพฤติกรรม รายการที่ ๕ ๖ ๗ เชื่อว่ามีการกระทำตามที่กล่าวหาจริง” รายละเอียดการสืบสวนสอบสวน โดยให้สัมภาษณ์ว่า “หลังจากได้ตำแหน่ง

เราก็ยังเช็คไปว่าเอาใครมาเป็นผู้เชี่ยวชาญ เอามาเป็นผู้ช่วย อันนี้มันเป็นเงินของรัฐบาล เราก็ต้องไปตรวจสอบด้วย” รายละเอียดการลงพื้นที่สืบสวนที่จังหวัดอำนาจเจริญ โดยให้สัมภาษณ์ว่า “อำนาจเจริญไม่ได้ขัดขวาง ถ้าไปดูในคำให้การพบว่าเขาพูดถึงทุกวงการอยู่แล้ว ใน ๑๖ ปาก” ซึ่งการให้สัมภาษณ์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดนี้ ถือเป็นพฤติการณ์อันแสดงให้เห็นว่า มีการร่วมปรึกษาหารือ หาข้อยุติข้อพิจารณา ความเห็น การอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาซึ่งโดยปกติเป็นข้อมูลที่ได้กำหนดชั้นความลับไว้ โดยการให้ข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาดังกล่าวนั้น อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสียความเป็นธรรมแก่การปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งเป็นการไม่รักษาไว้ซึ่งความลับในการประชุม การพิจารณาวินิจฉัย อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๒ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลัก ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๖ นอกจากนี้ยังปรากฏอีกว่า ในการประชุม กคพ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษแถลงว่าความผิดฐานเป็นอั้งยี่และความผิดฐานกระทำการอันมิใช่เป็นการกระทำภายในความมุ่งหมายแห่งรัฐธรรมนูญเป็นความผิดมูลฐาน แต่จะเป็นความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ต้องนำเชื่อว่ามิใช่ภัยพิบัติที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดมีมูลค่าตั้งแต่ ๓๐๐ ล้านบาทขึ้นไป แต่พยานหลักฐานที่ชัดเจนในคดีนี้มีมูลค่าความเสียหายชัดเจน ๕๒ ล้านบาท หากคำนวณโดยสูตรคณิตศาสตร์แบบย้อนกลับ (Reverse) ประมาณการว่าขบวนการนี้ใช้เงินประมาณ ๓๒๖ ถึง ๔๒๖ ล้านบาท ซึ่งมากกว่า ๓๐๐ ล้านบาท พันตำรวจตรี ยุทธนา แพรดำ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ กล่าวว่า การใช้เงินในการกระทำความผิดประมาณ ๔๐๐ ถึง ๕๐๐ ล้านบาท ผู้แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแถลงว่า ฐานความผิดคดีนี้มาจากการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่ให้สำนักงาน กกต. ดำเนินการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมก็แถลงว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษต้องส่งเรื่องให้สำนักงาน กกต. ดำเนินการเพื่อไม่ให้หน้าที่และอำนาจทับซ้อนกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องที่ ๒ สรุปรว่า คดีนี้ไม่ต้องเสนอ กคพ. และผู้ถูกร้องที่ ๑ ให้ กคพ. ลงมติเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเสนอหรือไม่ กคพ. มีมติเสียงข้างมาก (๑๑ ต่อ ๔) ว่าลักษณะความผิดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษพิจารณา ประกอบกับข้อเท็จจริงตามสำเนาบันทีกข้อความกองกิจการอำนวยความยุติธรรม ที่ ยธ ๐๘๒๔/๓๔๙๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๗ เรื่อง ขออนุมัติสืบสวน ตามมาตรา ๒๓/๑ วรรคสอง (เอกสารหมายเลข ศ ๓๓) ซึ่งมีรายละเอียดว่า “สำนักงานรัฐมนตรี กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๑๐๑/๑๒๑๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ ส่งเรื่องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมราย พลตำรวจตรี

อนุชา จารยะพันธุ์ ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ กรณีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ณ วิทยาลัยการอาชีวศึกษา จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบข้อเท็จจริง และแจ้งผลการตรวจสอบให้ที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาตามข้อสั่งการของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมต่อไป (คำร้องที่ ๑๐๙๙/๒๕๖๗)” ซึ่งกรณีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมราย พลตำรวจตรี อนุชา จารยะพันธุ์ (เอกสารหมายเลข ๓๑๐) ผู้ถูกร้องที่ ๒ ชี้แจง ในคำแถลงการณ์ปิดคดี ฉบับลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๙ ว่า ได้สั่งการในท้ายหนังสือร้องขอความเป็นธรรมว่า “มอบที่ปรึกษาฯ พิจารณาส่งกรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย” แม้ผู้ถูกร้องที่ ๒ กล่าวอ้างตามบันทึกถ้อยคำของพยาน (เอกสารหมายเลข ศ ๖๒/๕ - ๖) ว่า “เพียงส่งเรื่องร้องเรียน ขอความเป็นธรรมของประชาชนที่ชี้เบาะแสว่ามีกรทุจริตการคัดเลือกวุฒิสมาชิกเกิดขึ้น ต่อไปยัง กรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไปว่ากรณีอยู่ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และอำนาจตาม พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่อย่างไร” แต่เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริง ดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แม้ว่าการรับหนังสือที่ยื่นขอความเป็นธรรมดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับเรื่องและเป็นการปฏิบัติราชการโดยปกติและพึงกระทำในฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การสั่งการให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการสั่งการ อันเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการในทางคดีของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่เฉพาะของ กรมสอบสวนคดีพิเศษ มิใช่ขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อีกทั้ง การสั่งการที่ใช้ถ้อยคำว่า “พิจารณาส่งกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย” มิได้สอดคล้อง กับที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ อ้างว่าสั่งการเพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการพิจารณาต่อไปว่ากรณีอยู่ภายใต้ ขอบเขตหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ ดังนั้น การสั่งการ ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นการสั่งการที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบถึงเหตุว่าได้มีการกระทำ ความผิดที่ทำให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ผู้ถูกร้องที่ ๒ ย่อมทราบว่าการสั่งการให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะบรรลุผลหรือสำเร็จขึ้นได้ หากไม่มีการสืบสวน สอบสวนถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยที่ภารกิจการดำเนินการสืบสวน สอบสวนเกี่ยวกับกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภานั้น รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ การเลือกตั้งอย่างชัดเจน โดยมุ่งหวังให้มืองค์กรที่มีความเป็นอิสระที่มีความเป็นกลางเข้ามารับผิดชอบภารกิจนี้ โดยปราศจากการแทรกแซงของอำนาจทางการเมือง อำนาจทางปกครอง เพื่อให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภา เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม รัฐธรรมนูญจึงกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

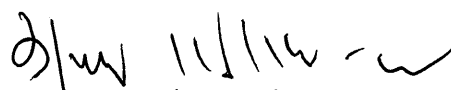
ไว้อย่างชัดแจ้งทั้งในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ที่มีศักดิ์สูงกว่าพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติจึงต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หากรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นอำนาจขององค์กรใด โดยไม่มีบทบัญญัติใดให้นำพระราชบัญญัติทั่วไปมาใช้บังคับ จึงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ กฎหมายทั้งสองฉบับนี้ล้วนมีศักดิ์ที่สูงกว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงไม่อาจตีความหรือใช้กฎหมายการสอบสวนคดีพิเศษให้ขัดต่อกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าเช่นรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้ การที่หน่วยงานภายในฝ่ายบริหารดำเนินการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภารายใดว่าไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมไว้พิจารณาเอง ย่อมเป็นการเกินขอบอำนาจ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยเจตนารมณ์และบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เป็นการใช้อำนาจฝ่ายบริหารแทรกแซงกิจการในทางการเมืองขององค์กรอิสระ อีกทั้งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนเพื่อให้การควบคุมดูแลการเลือกตั้งหรือการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ดังนั้น จึงไม่อาจตีความหรือใช้กฎหมายการสอบสวนคดีพิเศษให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ย่อมทราบหรือควรทราบดีเกี่ยวกับข้อจำกัดนี้ จึงมิใช่การ “ปล่อยไปตามกระบวนกร” แต่กลับยังคงสั่งการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบข้อเท็จจริง อีกทั้งในกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ หากกรมสอบสวนคดีพิเศษได้แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๙ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการว่าหน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองไว้พิจารณา และคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการสมควรที่คณะกรรมการจะดำเนินการเองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนนั้นโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมาให้คณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีเช่นนี้ให้หน่วยงานของรัฐหรือพนักงานสอบสวนโอนเรื่องหรือส่งสำนวนการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองมาให้คณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งดังกล่าว” จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะมีความเห็นว่าจะดำเนินการ

การสืบสวน ไต่สวน และวินิจฉัยกรณีการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือไม่ อีกทั้งการที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจกำกับดูแล บังคับบัญชา เหนือกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงต้องถูกประเมินด้วยหลักกรรมัตระวังเป็นพิเศษ พฤติการณ์ ของผู้ถูกร้องที่ ๒ มิใช่ความผิดพลาดโดยประมาท เนื่องจากอยู่ในฐานะ “ต้องรู้” และ “ต้องกำกับยับยั้ง” แต่ผู้ถูกร้องที่ ๒ กลับยังคงสั่งการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีที่อาจกระทบกลไก ขององค์กรอิสระ การที่กระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีเกี่ยวกับการเลือกวุฒิสมาชิกเข้าไปอยู่ภายใต้กลไก ของระบบบริหารราชการปกติ ย่อมไม่สมเจตนารมณ์กับการจัดตั้งองค์กรอิสระ ดังนั้น จึงเป็นการล่วงล้ำ อำนาจขององค์กรอิสระ พฤติการณ์ผู้ถูกร้องที่ ๒ ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จึงมิใช่เป็นการ “ปล่อยไปตามกระบวนการ” แต่กลับเป็นการยอมรับให้หน่วยงานในกำกับของฝ่ายบริหารใช้อำนาจรัฐ คลาดเคลื่อนจากหลักการที่ถูกต้อง อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้า หน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๓ จริยธรรมทั่วไป ข้อ ๒๖ เมื่อการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้า หน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๒ มาตรฐานทางจริยธรรม อันเป็นค่านิยมหลัก ข้อ ๑๔ และ ข้อ ๑๖ หมวด ๓ จริยธรรมทั่วไป ข้อ ๒๖ โดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่รักษาความลับและให้ข้อมูลต่อสื่อสาธารณะหรือสาธารณชนในเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาว่ามีการทุจริตหรือไม่ อันเป็นเรื่องที่สำคัญของแผ่นดินและ มีผลกระทบต่อสิทธิส่วนได้ส่วนเสียของบุคคล ของสมาชิกวุฒิสภา ของพรรคการเมือง ขององค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญตลอดจนถึงรัฐสภา รวมทั้งผลประโยชน์ต่าง ๆ ในทางการเมืองของประเทศชาติ นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารไม่อาจตีความหรือใช้กฎหมายให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้ ทำให้ กระบวนการสืบสวนสอบสวนคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปอยู่ภายใต้กลไกของระบบบริหาร ราชการปกติ ย่อมไม่สมเจตนารมณ์กับการจัดตั้งองค์กรอิสระ จึงถือเป็นการล่วงล้ำแทรกแซงอำนาจของ องค์กรอิสระ อันสื่อให้เห็นถึงความไม่ซื่อสัตย์สุจริตอย่างร้ายแรงในตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีของผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญและ องค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๑ มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์ ข้อ ๘ ด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับเจตนาและความร้ายแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว เห็นได้ว่ามีลักษณะ

ร้ายแรงตามข้อ ๒๗ อันเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) ส่วนข้อกล่าวหาอื่นรวมทั้งประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่กล่าวมาในคำร้องด้วยนั้นไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลง

เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องที่ ๒ ย่อมสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) แต่ขณะที่คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ความเป็นรัฐมนตรีของ นางสาว แพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้สิ้นสุดลงตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๘ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘ เป็นผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะซึ่งรวมทั้งผู้ถูกร้องที่ ๒ ต้องพ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรีด้วย แต่อย่างไรก็ดีศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งในคดีนี้ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ หยุดปฏิบัติหน้าที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมเฉพาะในฐานะผู้กำกับดูแลกรมสอบสวนคดีพิเศษและรองประธานกรรมการคดีพิเศษ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ไปก่อนหน้าแล้ว อันเป็น ผลให้ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องที่ ๒ ต้องสิ้นสุดลงนับแต่วันดังกล่าว

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่สิ้นสุดลง เฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) ส่วน ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องที่ ๒ สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ หยุดปฏิบัติ หน้าที่ คือ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๘

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ